

Bravotravel - robuust reizen

Cock van der Kaaij en Roelien ter Heide

Israël 2018

deel 3 - Jeruzalem

[Reacties](#) altijd welkom!
Jezelf of een ander aanmelden voor deze nieuwsbrief kan [hier](#).

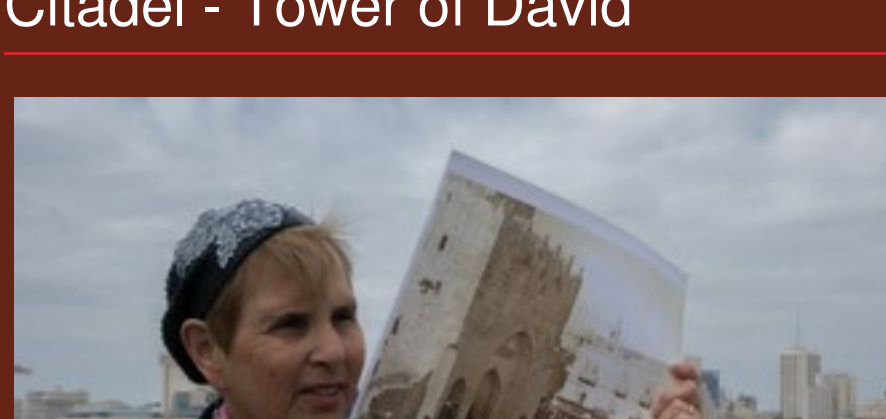
Hoe begin je

14 miljoen Joden. Van die 14 miljoen wonen er 7 miljoen in Israël en maar liefst 5,3 miljoen in de VS.

Dit even als introductie van ons verblijf in Jeruzalem. Wij zitten in een mooi appartementje (via Airbnb) net buiten de muren van de Oude Stad. Meteen al op de dag van aankomst voel je hier overal dat deze stad geschiedenis ademt.

Privacy

Nederland maakt zich druk over een wet die mogelijkkerwijs te veel je privacy aantast. In Israël heb je die twijfels niet. Direct bij binnenkomst op Tel Aviv airport zijn onze foto's het systeem ingevoerd. Hier in Jeruzalem hangen alleen al in de Oude Stad (1 km2) 1600 camera's die gekoppeld zijn aan slimme software voor gezichtsherkenning en het signaleren van verdacht gedrag. We overwegen om de Mossad (de geheime dienst) te vragen om een rapport van al de plekken die we bezocht hebben, inclusief HD-beelden (moet hierbij dat dat een grapje is?).

Verder staan er op elke straathoek militairen met een mitrailleur. Of in dit geval zitten ze op een plein voor een synagoge en waren ze eigenlijk een zak chips leeg aan het eten.

Citadel - Tower of David

Direct achter de Jaffapoort ligt al 2000 jaar een indrukwekkend fort. Pas in de Middeleeuwen kreeg het de naam Tower of David. Het heeft echter niets met Koning David te maken. Er zijn wel resten gevonden van een paleis dat Herodes hier liet bouwen. We laten ons rondleiden door een deskundige gids die ons door de 3000 jaar geschiedenis van deze plek loodst. Precies 400 jaar, van 1517 tot 1917 was de stad onderdeel van het Ottomaanse rijk. De Turken waren vrij tolerant voor de Joden, zodat ook bijvoorbeeld

gevluchte Joden uit Spanje (de Inquisitie) hier veilig konden wonen.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog zaten de Turken aan de verliezerskant. De Britten veroverden Jeruzalem in december 1917 onder leiding van Edmund Allenby. Hij had een goed gevoel voor de lokale omstandigheden en trok op bescheiden wijze te voet de heilige stad binnen, te beginnen de citadel in (zie foto op de foto). Ook toen lagen de spanningen direct op de loer, omdat bijvoorbeeld Het Vaticaan de val (de bevrijding) van Jeruzalem zag als een wat verlaat resultaat van de middeleeuwse kruistochten.

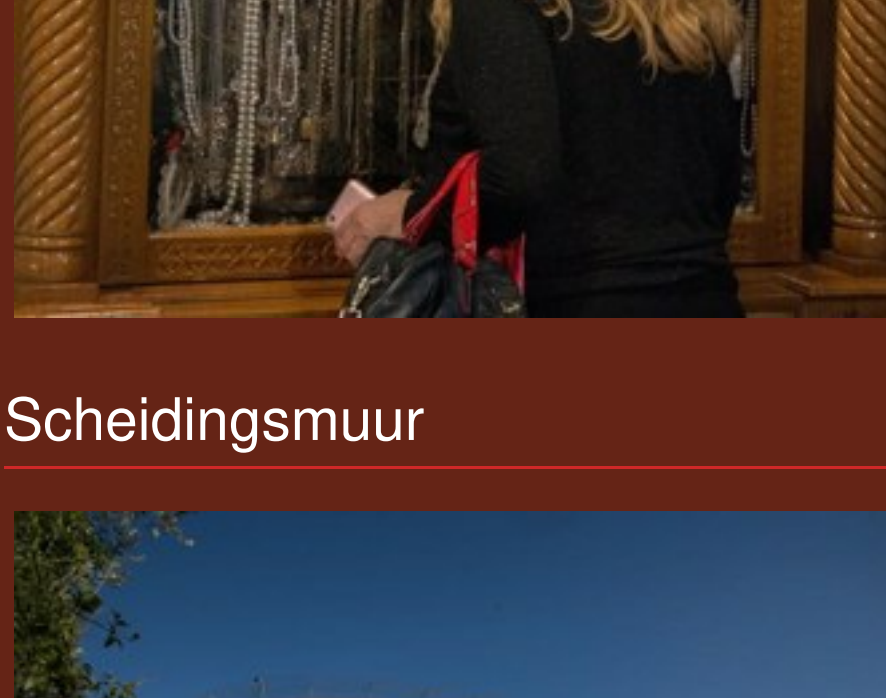
Tempelberg

We schreven in een vorige nieuwsbrief al over de Eerste en Tweede Joodse Tempel. Nu zien we het in werkelijkheid. Maar ook dan mis je nog een goed overzicht. Gelukkig komen we een mooie artist impression tegen. Hier is zichtbaar dat de Tempelberg een groot deel van de stad inneemt. Wonen was een soort bijzaak. Midden op de Tempelberg stond de indrukwekkende Tweede Tempel. In het jaar 64 was deze tempel geheel af. Slechts 6 jaar later verwoestten de Romeinen deze tempel. Alleen de westelijke muur die het verhoogde plateau ondersteunde bleef overeind. Nu is dat de Klaagmuur.

Er wonen nu circa 35.000 mensen in de Oude Stad, waarvan 26.000 moslims en 3000 Joden.

Yad Vashem

Yad Vashem is de herdenkingsplek voor de Holocaust, of beter gezegd voor de Shoah (catastrofe in het Hebreeuws). Hier alleen aandacht voor de rampspoed die de Joden overkwam en niet voor de politieke dissidenten, bepaalde krijgsgevangenen, zigeuners, geestelijk gehandicapten en homoseksuelen. Door onze andere reizen hebben we vele vernietigingskampen in het echt gezien. Hier zijn 'alleen maar' foto's. Over het Nederland van toen wordt opgemerkt dat dankzij de goede hebben verloren. Om zo ver van huis een bordje te zien met 'Vinkveen: joden niet gewenscht' is ook niet echt leuk.

Bethlehem

Tsja, Bethlehem. Slechts 10 km van Jeruzalem. Een Palestijnse stad onder gezag van de Palestijnse Autoriteit. Maar het Israëlische leger toch elke moment mag binnenvallen als zij dat nodig vinden. Waar het grootste deel van de bevolking afkomstig is van de vluchtelingenkampen uit 1948. Zodat nu de meerderheid moslim is.

Waar sinds de 4e eeuw de Geboortekerk van Jezus staat. Waardoor er veel christelijke pelgrims naar Bethlehem komen. Als toerist bekijken ook wij de Geboortekerk, de Melkgrot en de Herdersvelden. Dat doen we met een Palestijnse gids. Ibrahim. Volgens het Evangelie van Lucas woonden Jozef en Maria in Nazareth (we schreven er al over in een vorige nieuwsbrief), maar werd Jezus in Bethlehem geboren. Dat was omdat omstreeks die tijd een Romeinse volkstelling werd gehouden. Iedere inwoner van het gebied waar Herodes de Grote (de Romeinse vazalkoning) regeerde, moest zich laten inschrijven in de oorspronkelijke geboortestad van de voorvaders.

Scheidingsmuur

Ibrahim brengt ons ook naar de Scheidingsmuur, die bijna heel Bethlehem omsingelt. Hiervoor zijn hele woon- en winkelstraten door Israël gesloopt. Deze muur is op bezet Palestijns gebied gebouwd. Van het oorspronkelijke grondgebied van Bethlehem zijn zo door Israël aanzienlijke delen geconfisqueerd. De plaats is veranderd in een militaire vesting.

Palestijnen kunnen de stad alleen in en uit, mits voorzien van de juiste reispapieren. We horen van Ibrahim dat veel inwoners al jaren niet meer buiten de stad geweest zijn door dit passensysteem. Het gevolg is dat Palestijnse christenen, die veelal gemakkelijker in westerse landen worden toegelaten dan hun moslimlandgenoten, de stad vanwege de slechte economische situatie in toenemende mate verlaten. Bijna alle nijverheid is verdwenen en het toerisme blijft vanwege de politieke situatie een zeer wisselvallige bron van inkomsten. En zo sluiten we ons dagje uit naar Bethlehem best wel gedepremeerd af.

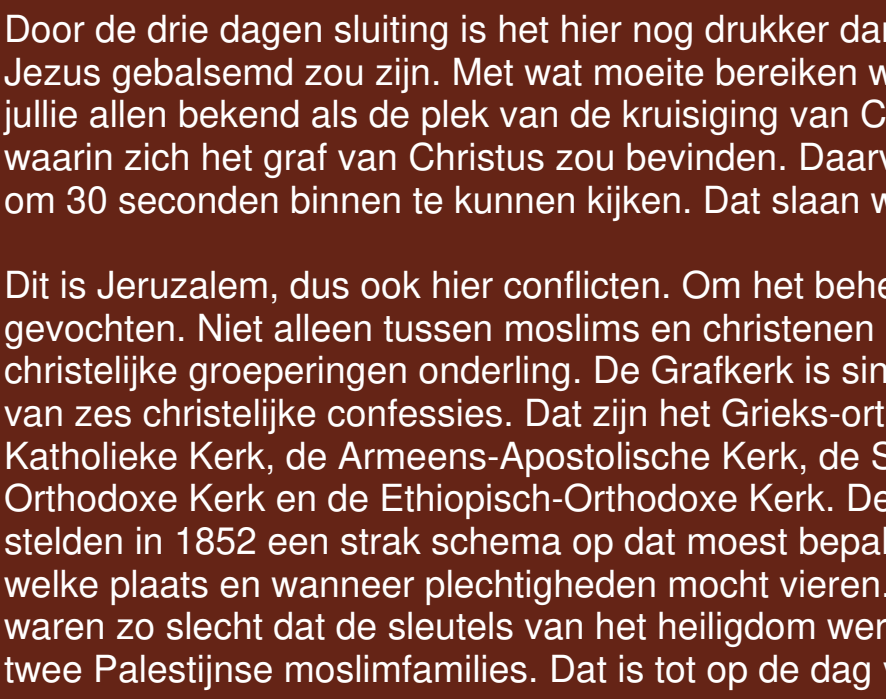
Smyrna ijsvogel

Roelien verwerkt het uitje naar Bethlehem met de ontdekking van een vogelobservatiestation in het drukke Jeruzalem. Op een steenworfstand van de Knesset zien we allerlei soorten vogels, waarvan de smyrna ijsvogel wel de kleurrijkste is. Israël is een waar vogelparadijs. Zeker tijdens de trek. Helaas begint het trekseizoen zo'n beetje nu, net nu wij Israël gaan verlaten. Toch hebben we allerlei mooie vogels gezien, die niet in Nederland voorkomen. Het leuke is dat je niet eens naar speciale

plaatsen hoeft te gaan. Zelfs als we een historische site bezoeken, gaat de verrekijker mee. Wat dan wel weer de aandacht trekt van de militairen die de site bewaken. Die hebben ook kijkers...

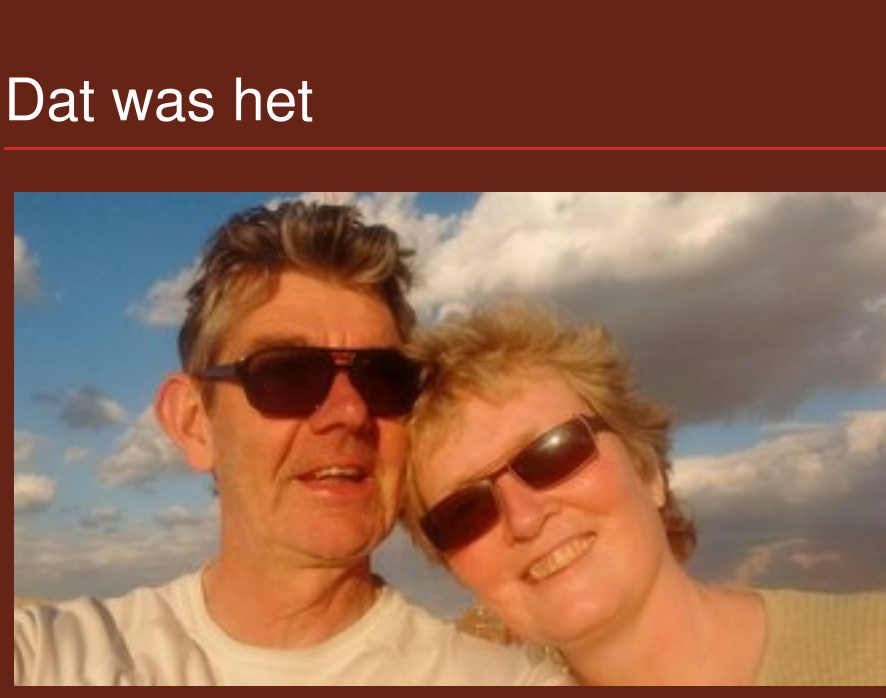
Tempelberg anno 2018

We sluiten 's morgens vroeg aan in de rij naar de Tempelberg. Om de Islamitische heiligdommen te zien, moet je eerst door een Israëlische veiligheidscontrole. Dat gaat relatief soepel, omdat via deze ingang alleen toeristen naar boven mogen. De moslims hebben hun eigen toegang via de islamitische wijk. De Al-Aqsamoskee is eigenlijk een verbouwde christelijke kerk, maar is sinds de 7e eeuw voor lange tijd een moslimplek. Tijdens de Kruistochten werden in de moskee 10.000 mannen, vrouwen en kinderen is het weer een echte moskee.

Een stukje van Jordanië de veel indrukwekkender Rotskoepel. De moskee is op kosten van Jezus geboren van echt goud voorzien. Net als de Al-Aqsamoskee mogen wij hier niet naar binnen. De Rotskoepel is en was nooit een moskee. Hij is gebouwd op de plaats waar Abraham als moslim was zijn zoon Isaäk te offeren. Een gebeurtenis die zowel voor Joden, christenen als moslims van grote betekenis is.

De Gouden Poort

De Gouden Poort is een van de poorten in de stadsmuur rond de Oude Stad van Jeruzalem. Door deze poort kwam Jezus als Messias Jeruzalem in. De Gouden Poort werd aan het eind van de Joodse opstand in het jaar 70 verwoest. In de tijd van de kruistochten werd de Gouden Poort tweemaal per jaar geopend: voor een processie die Palmpassen en bij het feest van de Kruisverheffing. Sultan Süleyman de Grote liet de stadsmuren van Jeruzalem in de 16e eeuw herbouwen en de fundamenten van de antieke poort werden hersteld. Direct achter de poort ligt nu een islamitische gebedsplaats.

Nu is hij dus dichtgemetseld en niemand kan er meer in of uit. Deze poort is zo belangrijk omdat de Joden verwachtten dat hier de Messias zal terugkomen. Met het dichtmetselen willen de moslims dat juist voorkomen.

Heilig Grafkerk gesloten

De Heilig Grafkerk in Jeruzalem is sinds 2015 gesloten geweest. Er zijn meer cameraploegen dan pelgrims en toeristen. En dat allemaal vanwege een plan van de Jeruzalemse gemeenteraad om onroerend goedbelasting te heffen op kerkelijke bedrijven zoals pelgrimhotels. Volgens de kerkleiders zou het een gerichte campagne zijn tegen de kerken en christelijke gemeenschappen in het Heilig Land.

We gaan elke dag even kijken of de kerk al weer open is.

Heilig Grafkerk open

En zowaar: op onze laatste dag in Jeruzalem zijn ineens de deuren weer open. Naar verluidt is het belastingplan ingetrokken. Waarom willen wij zo graag de Heilig Grafkerk in? Hij wordt ook wel Verrijzeniskerk of de Kerk van de Wederopstanding genoemd. Volgens de overlevering is ze gebouwd op de plek waar Christus zowel gekruisigd, begraven en opgestaan zou zijn; het Heilig Graf. Het is sinds de 4e eeuw een belangrijk pelgrimsoord. Op de plaats van de kerk hebben meerdere kerken gestaan, die tijdens oorlogen en branden verloren gingen. Het huidige gebouw stamt uit 1149.

Door de drie dagen sluiting is het hier nog drukker dan normaal. We zien de steen waarop Jezus gebalsemd zou zijn. Met wat moeite bereiken we de Rots van Golgotha. Uiteraard bij jullie allen bekend als de plek van de kruisiging van Christus. Centraal staat de graf tombe waarin zich het graf van Christus zou bevinden. Daarvoor moet je echter 4 uur in een rij staan om 30 seconden de kerk te kunnen kijken. Dat slaan wij even over.

Dit is Jeruzalem, dus ook hier conflicten. Om het beheer van de kerk is eeuwenlang letterlijk gevochten. Niet alleen tussen moslims en christenen maar ook tussen verschillende christelijke groeperingen onderling. De Grafkerk is sinds 1852 een simulaanekerker, in handen van zes christelijke confessies. Dat zijn het Grieks-orthodox patriarchaat, de Rooms-Katholieke Kerk, de Armeens-Apostolische Kerk, de Syrisch-Orthodoxe Kerk, de Koptisch-Orthodoxe Kerk en de Ethiopisch-Orthodoxe Kerk. De Ottomaanse autoriteiten in Jeruzalem stelden in 1852 een strak schema op dat moest bepalen welk christelijk genootschap op welke plaats en wanneer plechtigheden mocht vieren. De relaties tussen de diverse kerken waren zo slecht dat de sleutels van het heiligdom werden toevertrouwd aan twee Palestijnse moslimfamilies. Dat is tot op de dag van vandaag het geval.

Knesset

Israël is het enige democratische land in het Midden-Oosten. En getuige is het Knessetgebouw. Het is een simulaanekerker. Orthodoxe religieuzen vonden namelijk dat er geen basiswet voor Joden mag bestaan, buiten de heilige boeken om. De Knesset (Hebreeuws voor vergadering of samenkomst) is het parlement van de staat Israël. Het bestaat uit één Kamer en telt 120 leden. Op dit moment zetelt daar de 20e Knesset sinds de onafhankelijkheid van 1948.

Na een zeer grondige security check mogen wij een vergadering bijwonen. Van achter glas zien we een zeer levendig debat. Geen flauw idee waar het over gaat, want ons Hebreeuws is nog steeds slecht.

Dat was het

We hopen dat jullie weer veel leesplezier hebben gehad. Voor ons is het fijn, leuk, nuttig om onze belevenissen op geordende wijze met jullie te delen.

Wij hebben elkaar in 1993 ontmoet tijdens een reis op IJsland. De opzettende rekenaar ziet dat dat jaar precies 25 jaar geleden is. Klopt! Eigenlijk willen we dat vieren op IJsland. Maar ja, er moet ook nog een huis gebouwd worden. Zie [hier](#).

Je merkt vanzelf aan de nieuwsbrieven of planning en werkelijkheid iets met elkaar te maken hebben. Eerst moeten we nog even bekijken van Israël. Want we moeten bekennen dat deze reis een grote indruk heeft gemaakt.

Tot de volgende keer!
Roelien en Cock.